

Súd: Okresný súd Nitra
Spisová značka: 13P/211/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4115222096
Dátum vydania rozhodnutia: 26. 11. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Zuzana Bezáková
ECLI: ECLI:SK:OSNR:2015:4115222096.2

Rozhodnutie

Okresný súd Nitra v konaní pred samosudkyňou Mgr. Zuzanou Bezákovou vo veci starostlivosti súdu o maloleté deti A.: P., nar. XX.XX.XXXX a K., nar. XX.XX.XXXX, bytom u matky, zastúpené Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Nitra, Štefánikova tr. 88, Nitra ako kolíznym opatrovníkom, deti rodičov: matky V. A., nar. XX.XX.XXXX, bytom N., C. XX a otca Q. A., nar. XX.XX.XXXX, bytom N., W. XX, o návrhu otca na zníženie výživného, takto

rozhodol:

Súd návrh **z a m i e t a**.

Žiaden z účastníkov **n e m á p r á v o** na náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

Navrhovateľ - otec maloletých detí sa svojim návrhom doručeným na Okresný súd Nitra dňa 17.07.2015 domáhal zmeny rozsudku Okresného súdu Nitra sp. zn. 35P/131/2012-32 zo dňa 21.06.2012 tak, že súd zníži jeho vyživovaciu povinnosť k maloletým deťom A.: P., nar. XX.XX.XXXX a K., nar. XX.XX.XXXX. Svoj návrh odôvodnil tým, že od rozhodnutia súdu o výživnom sa podstatne zmenili jeho schopnosti a možnosti. Od 12/2014 je zamestnaný na skrátenom pracovnom úväzku 12 hodín týždenne ako taxikár, kde je jeho mesačný príjem 105 eur.

Otec maloletých detí vypočutý ako účastník konania na pojednávaní uviedol, že žiada znížiť výživné na 30 eur mesačne na každé dieťa jednotlivo. V čase rozvodu ako živnostník mal príjem 400 eur mesačne a z tohto príjmu bol schopný platiť stanovené výživné. Živnosť ukončil z dôvodu, že už nechcel byť živnostníkom, štát zrušil licenciu, chcel mať istotu v zamestnaní, čakal však lepší príjem. Tento má v súčasnosti okolo 105 eur mesačne a 15 - 20 eur tringelty. Pracuje na skrátený polovičný úväzok, 12 hodín týždenne, podľa potreby zamestnávateľa. Pracuje ako vodič taxislužby, čo sa týka oprávnenia, aby mohol vykonávať vodiča kamióna musí mať kartu profesionálneho vodiča čo stojí 250 eur, v súčasnosti na to finančné prostriedky nemá. Pôsobil aj ako SBS-kár, dokladač tovaru v metre. Prácu si hľadá prostredníctvom internetu, na úrade práce sa informovať nebol. Žije resp. prespáva u svojho kamaráta, ktorému na bývanie neprispieva, mal splácať úver v poštovej banke vo výške 5 000 eur, v mesačnej splátke 100 eur, tento však neplatí, nemá dostatočný príjem. Finančné prostriedky použil na uhradenie zameškaného výživného bývalej manželke. Vyživovaciu povinnosť k synom si neplní, bol odsúdený tento rok OS Nitra pre prečin zanedbania povinnej výživy a trest odňatia slobody s podmieneným odkladom s tým, že má dlh na výživnom 1500 eur zaplatiť, zatiaľ ho zaplatil len čiastočne. V roku 2015 zaplatil výživné len v 08/2015 vo výške 160 eur. S chlapcami je v kontakte, len keď donesie peniaze k matke, v jej domácnosti. Je nemajetný.

Matka maloletých detí vypočutá ako účastníčka konania na pojednávaní uviedla, že u nej nastala zmena pomerov v tom, že dňa 20.08.2015 jej pribudla vyživovacia povinnosť k mal. B. A.. Je na materskej dovolenke, poberá materský príspevok 250 eur mesačne a prídavky na 3 mal. deti 70,56 eura mesačne. Býva v spoločnej domácnosti so svojim priateľom C. A. a mal. deťmi v nájomnom byte. Mesačne uhrádza 210 nájom, 33 eur elektrina, 7 eur plyn, 4,64 poplatky RTVS, TV a internet 35 eur. Priateľ je SZČO s

príjmom 600 - 700 eur netto, má len 1 vyž. povinnosť. Zmena pomerov nastala aj na strane chlapcov, P. je študentom strednej školy, navštevuje 1. ročník SOŠ polytechnická Nitra - Krškany, zvýšené výdavky sú na cestovné - mesačne. 12 eur, výdaje na školu, rodičovský príspevok 20 eur ročne, učebnice cudzích jazykov 25 eur ročne. V školskej jedálni sa stravuje výnimočne stravné je 2 eura obed. Zvýšené sú aj na zdravotnú starostlivosť na syna cca 12 eur mesačne. Výdavky má aj na zubného lekára, syn mal veľa kazov. Mal. K. navštevuje 2. ročník ZŠ Beethovenova, kde stravné je 20 eur mesačne, školský klub 10 eur mesačne, rodičovský príspevok 15 eur ročne. Za učebnice cudzích jazykov na začiatku roka zaplatila 24 eur. Výdavky na zdravotnú starostlivosť sú cca 15 eur mesačne. Otec si vyživovaciu povinnosť k synom neplní riadne, dlh na výživnom ku dňu rozhodnutia trestného súdu bol 1500 eur. Tento ešte nezačal splácať. Zaplatil výživné za mesiac august a september 2015, od 10/2015 neplatí. S deťmi je v minimálnom kontakte, neprejavuje o ne žiaden záujem. Hlavne mladší syn sa stále na neho pýta. Naposledy bol so synmi minulý rok pred Vianocami. V čase keď žili s otcom mal. detí v spoločnej domácnosti tiež robil taxikára, mal príjem do 500 eur mesačne aj s tringeltmi. Návrh na zníženie výživného navrhol zamietnuť.

Kolízny opatrovník na pojednávaní uviedol, že s návrhom na zníženie výživného nesúhlasí, nakoľko je v možnostiach a schopnostiach otca platiť určené výživné, má možnosť na trhu práce sa zamestnať a dosahovať takmer 6 násobný príjem ako v súčasnosti a tak si plniť svoju zákonnú vyživovaciu povinnosť k deťom.

Súd vo veci vykonal dokazovanie výsluchom účastníkov konania, oboznámením sa s obsahom návrhu a s obsahom nasledujúcich listinných dôkazov:

- pracovná zmluva otca,
- dodatok k pracovnej zmluve,
- výpis zo živnostenského registra pre otca,
- správa z ÚPSVaR
- potvrdenie zamestnávateľov o výške príjmu,
- správy o zdravotnom stave mal. detí,
- rozpis nákladov na ZŠ,
- doklady preukazujúce výšku bývania,
- potvrdenie o prídavkoch na mal. detí
- rodné listy mal. detí,
- potvrdenie o návšteve školy mal. detí,
- potvrdenie o prijme priateľa matky,
- potvrdenie o prijme otca,
- pripojený spis Okresného súdu Nitra sp.zn.1T/19/2015 a zo spisu: správa od pána A. a správa od J. M. zo dňa 28.01.2015 a z neho rozsudok zo dňa 11.08.2015
- pripojený spis Okresného súdu Nitra sp.zn. 35T/131/2012 a z neho rozsudok zo dňa 21.06.2012 a zistil tento skutkový a právny stav:

Rozsudkom Okresného súdu Nitra č.k. 35P/131/2012-32 zo dňa 21.06.2012 bolo manželstvo rodičov maloletých detí A.: P., nar. XX.XX.XXXX a K., nar. XX.XX.XXXX rozvedené, maloleté deti boli na čas po rozvoде manželstva zverený do osobnej starostlivosti matky a otec bol zaviazaný prispievať na výživu maloletého P. sumou 100 eur mesačne a na výživu maloletého K. tiež 100 eur mesačne. V tom čase mali obaja rodičia dve vyživovacie povinnosti. Otec podnikal na základe živnostenského oprávnenia s predmetom podnikania taxislužba. Príjmy z podnikania bol za rok 2011 boli vo výške 3 979,81 eura a výdavky 2 064,45 eura. Otec uviedol, že jeho čistý mesačný príjem je 400 eur. Matka bola nezamestnaná do 04/2012 poberala dávku v nezamestnanosti vo výške 164,60 eura mesačne. Matka poberala prídavky na dve maloleté deti vo výške 45,08 eura mesačne.

V súčasnosti je matka na materskej dovolenke, poberá materský príspevok vo výške 255,30 eura mesačne a prídavky na 3 maloleté deti 70,56 eura mesačne. Dňa 20.08.2015 jej pribudla vyživovacia povinnosť k maloletej B. A.. Býva v spoločnej domácnosti s priateľom C. A. a maloletými deťmi v podnájme, kde mesačne uhrádza nájomné 210 eur, elektrina 33 eur, 7 eur plyn, 6,64 eura poplatky RTVS, internet 35 eur. Priateľ matky je živnostník jeho príjmy za rok 2014 boli 10 082 eur a výdavky 6 305,65 eura. Priemerný mesačný príjem je 600 - 700 eur netto.

Maloletý P. A. navštevuje 1. ročník SOŠ Polytechnickej v Nitre. Náklady na cestovné sú mesačne 12 eur, rodičovský príspevok je 20 eur ročne. Náklady na učebnice cudzích jazykov sú 25 eur ročne, na prax ktorú je povinný absolvovať 43 eur ročne. Maloletý K. A. navštevuje 2. ročník ZŠ Beethovenova v Nitre. Rodičovský príspevok je 15 eur ročne, poplatok za školský klub 10 eur mesačne, maloletý sa

stravuje v školskej jedálni, kde je stravné cca 23 eur mesačne. Náklady na učebnice cudzích jazykov boli 17 eur ročne. Maloletý navštevuje krúž anglického jazyka, ktorý je bezplatný, matka však mala náklady s učebnicou 7 eur. Obaja maloletí sú evidovaní v ambulancii pneumológa. Maloletý P. má zmiešanú bronchiálnu astmu a alergickú rinitídu. Mesačné výdavky na zdravotnú starostlivosť ošetrojúci lekár vyčíslil na 11,67 eura. Zvýšené výdavky sú aj na zubnú zdravotnú starostlivosť pre maloletého P.. V. K. je liečený pre zmiešanú astmu, sezónnu alergickú rinitídu a opakované respiračné infekcie. Ošetrojúci lekár vyčíslil výdavky na zdravotnú starostlivosť pre maloletého vo výške 15,58 eura mesačne.

V súčasnosti otec pracuje ako vodič taxislužby u zamestnávateľa J. M. AAAB Taxi od 01.12.2014. Pracovný pomer bol uzatvorený na základe pracovnej zmluvy na skrátený pracovný úväzok 12 hodín týždenne. Priemerný mesačný príjem otca je podľa potvrdenia zamestnávateľa 95,70 eura mesačne netto. Zamestnávateľ v trestnom konaní súdu uviedol, že otec nenahlásil že má vyživovaciu povinnosť a vzhľadom k výšku príjmu (skrátený pracovný úväzok) nie je zo strany zamestnávateľa nie je možné vykonávať zrážky zo mzdy na výživné ani prípadné exekúcie. Otec uviedol, že má príjem aj z tzv. tringeltov mesačne od 15 - 20 eur. Býva resp. prespáva u svojho priateľa na bývanie neprispieva žiadnou sumou. Má úver v poštovej banke a. s. vo výške 5 000 eur, ktorý by mal splácať v mesačnej splátke 100 eur, tento však neplatí. Od 10/2015 si vyživovaciu povinnosť neplní vôbec. Od 07.07.2009 do 03.12.2013 podnikal na základe živnostenského oprávnenia s predmetom činnosti vnútroštátna taxislužba a do 03.05.2014 mal živnostenské oprávnenia pre činnosť vodiča vykonávanú na cudzom motorovom vozidle. K 03.05.2014 ukončil svoju podnikateľskú činnosť. Od 06.12.2013 do 15.08.2014 pracoval ako vodič taxislužby u zamestnávateľa Q. A. na skrátený pracovný úväzok v rozsahu 15 hodín týždenne. Priemerná mesačná mzda otca za obdobie trvania pracovného pomeru bola 105,60 eura mesačne netto. Otec zamestnávateľovi nenahlásil pri nástupe do pracovného pomeru svoju vyživovaciu povinnosť k maloletým deťom. Pracovný pomer bol ukončený dňa 15.08.2014, keď otec bez udania dôvodu a ospravedlnenia nenastúpil do práce.

Otec sa s maloletými deťmi nestretáva pravidelne, len príležitostne naposledy pred Vianocami 2014. Vyživovaciu povinnosť k maloletým deťom si neplní riadne, preto bol rozsudkom Okresného súdu Nitra č. k. 1T/19/2015-96 zo dňa 11.08.2015 odsúdený za prečin zanedbania povinnej výživy k trestu odňatia slobody v trvaní 10 mesiacov s podmieneným odkladom výkonu trestu na skúšobnú dobu v trvaní 2 roky. Súd uložil otcovi povinnosť zaplatiť zameškané výživné vo výške 1 500 eur a zároveň pravidelne a riadne platiť bežné výživné na obe maloleté deti. Za obdobie od 01.06.2014 do 11.08.2015 je dlh na výživnom otca 1 500 eur. Na pojednávaní dňa 11.08.2015 v konaní vedenom na Okresnom súde Nitra pod sp. zn. 1T/19/2015 otec uviedol, že do konca roka 2014 mal uhradiť výživné resp. mal nedoplatok na výživnom len 100 eur. Nejakto to zanedbal a zameškané výživné chcel postupne splácať po 150 eur. Našiel si aj výpomoc do záhrad, kde zarobí 10 eur za jednu prácu. Osobné výdavky nemá žiadne. Chcel dlh 1 500 eur splatiť v mesačnej splátke 150 eur a popri tom by aj platil bežné výživné vo výške 200 eur na obe deti. Má záujem o prácu vodiča, informoval sa na viacerých miestach na úrade práce v Nitre nie. Zo správy ÚPSVaR Nitra súd zistil, že v rokoch 2014 a 2015 boli v okrese Nitra evidované viaceré pracovné ponuky pre pracovnú pozíciu vodič / skladník, vodič / skladový robotník, vodič sanitárneho vozidla, vodič nákladného auta vnútroštátnej dopravy ako aj pracovník SBS a strážnik. Napr. v spoločnosti Campri spol. s r.o. bol priemerný mesačný príjem na uvedenej pracovnej pozícii 776,74 eura mesačne, v spoločnosti Penam Slovakia a.s. 770 eur mesačne brutto, u zamestnávateľa Q. K. JOMAK na pracovnej pozícii pomocné práce pri obsluhu nákladného vozidla 660 eur mesačne, a v spoločnosti Tino s.r.o. bol priemerný mesačný zárobok vodiča 380 eur bez vyplatených cestovných náhrad, v spoločnosti Sepro s.r.o. na pozícii pracovník SBS je priemerný mesačný príjem 515 - 600 eur brutto, v spoločnosti LAMA - SK s.r.o. 331,15 eura mesačne na pozícii samostatný bezpečnostný pracovník.

Podľa § 62 ods. 1 Zákona o rodine (zák. č. 36/2005 Z. z.), plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

Podľa § 62 ods. 2 Zákona o rodine, obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností a možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

Podľa § 62 ods. 3 Zákona o rodine, každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené neploleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona.

Podľa § 62 ods. 4 Zákona o rodine, pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne sú aj na starostlivosť rodičov o domácnosť.

Podľa § 62 ods. 5 Zákona o rodine, výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča, súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

Podľa § 75 ods. 1 Zákona o rodine, pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

Podľa § 78 ods. 1 Zákona o rodine, dohody a súdne rozhodnutia o výživnom možno zmeniť, ak sa zmenia pomery. Okrem výživného pre maloleté dieťa je zmena alebo zrušenie výživného možné len na návrh.

Na základe vykonaného dokazovania dospel súd k záveru, že návrh otca na zníženie výživného bol podaný nedôvodne. Súd s poukazom na ustanovenie § 78 ods. 1 Zákona o rodine môže meniť súdne rozhodnutia o výživnom resp. môže aj znížiť vyživovaciu povinnosť rodiča, ak nastane zmena pomerov či už na strane dieťaťa alebo na strane povinnej osoby platiť výživné, v tomto prípade otca maloletých detí. Od poslednej úpravy výživného nedošlo k takej zmene pomerov, ktorá by odôvodňovala zníženie výšky vyživovacej povinnosti otca, ktorá bola určená pri rozvode manželstva rodičov detí. Otec podal návrh na zníženie výživného z dôvodu, že sa podstatne zmenili jeho schopnosti a možnosti prispievať na výživu dieťaťa. Reálne dosahuje príjem cca 105 eur mesačne netto a keďže súd pri určovaní výživného pri rozvode manželstva vychádzal z príjmu, ktorý bol vyšší ako v súčasnosti, zmenili sa pomery.

Pri posudzovaní možností a schopností otca prispievať v súčasnosti na výživu svojich maloletých detí, súd nevychádzal zo súčasného príjmu, ktorý otec dosahuje, ale z potenciálneho príjmu otca, ktorý by mohol otec dosahovať, ak by sa riadne zapojil do pracovného procesu, zamestnal by za na riadny plný pracovný úväzok (40 hodín týždenne). Aktuálny príjem otca z pracovného pomeru zodpovedá rozsahu jeho pracovnej doby. Otec má uzatvorenú pracovnú zmluvu na skrátený 12 hodinový pracovný týždeň. Počas pracovných dní otec odpracuje 2,6 hodiny denne, ak pracuje aj cez víkend, tak ešte menej. Inú prácu napriek výrazne skrátenej pracovnej dobe nevykonáva, nemá žiadne iné pracovné aktivity (výnimkou boli letné mesiace, keď pracoval za 10 eur ako výpomoc v záhradách). Otec si od 01/2014, teda za dva roky po ukončení živnosti, nenašiel prácu na plný pracovný úväzok. Aj v predchádzajúcom zamestnaní ako vodič taxislužby pracoval na skrátený 15 hodinový pracovný úväzok. Z predložených voľných pracovných ponúk úradu práce za r. 2014 a 2015 súd zistil, že otec by mal možnosť sa zamestnať a získať prácu ako vodič vnútroštátnej dopravy prípadne ako pracovník SBS, ktoré práce v minulosti vykonával. Zistený priemerný mesačný príjem na týchto pracovných pozíciách bol od minimálnej mzdy teda 380 eur brutto do 776,74 eura netto, čo je v každom prípade viac, ako má otec v súčasnosti. Otec by mal príjem zodpovedajúci dosahovanému príjmu pri rozvode manželstva v r. 2012. Zotrúvanie otca v zamestnaniach s kratším pracovným úväzkom súd vyhodnotil ako nezodpovedné vo vzťahu k vyživovacej povinnosti k maloletým deťom, ktorú otec má a takéto správanie sa otca kvalifikovalo podľa ustanovenia § 75 ods. 1 veta druhá Zákona o rodine ako vzdanie sa výhodnejšieho zamestnania, zárobku. Pri zohľadnení odôvodnených výdavkov a nákladov otca - len bežné ako strava, ošatenie, na bývanie otec neprispieva, nespláca žiadne úvery ani pôžičky, počtu jeho vyživovacích povinností, ktorý zostal nezmenený, vychádzajúc z potenciálneho príjmu otca (rovnakého ako v r. 2012) je v možnostiach otca platiť výživné v súdom stanovenej výške. Otec sám na pojednávaní v konaní dňa 11.8.2015 v trestnom konaní uvádzal, že chce dlh na výživnom vo výške 1 500 eur splatiť v mesačnej splátke 150 eur a popri tom by aj platil bežné výživné vo výške 200 eur na obe deti.

Súd zároveň poukazuje na zmenu pomerov na strane maloletých detí, ktoré sú o tri roky staršie, s pribúdajúcim vekom detí súvisia zvýšené výdavky na zabezpečenie nielen ich základných potrieb ako je strava, ošatenie, hygienické potreby, ale aj ostatných potrieb adekvátnych ich veku. U oboch maloletých detí pretrvávajú zdravotné problémy, matka má zvýšené výdavky na lieky. Maloletý P. začal študovať na strednej odbornej škole, s čím súvisia zvýšené výdavky na cestovné, školské potreby a pomôcky, zakúpenie odevu na odbornú prax. Aj maloletý K. je už školopovinný, čo je výrazná zmena pomerov na

jeho strane. Zmena pomerov na strane oboch maloletých by tak odôvodňovala úpravu výšky výživného skôr jeho zvýšením ako znížením.

Súd po zhodnotení všetkých vykonaných dôkazov dospel k záveru, že od poslednej úpravy výživného, ktoré bolo naposledy určená rozsudkom č. k. 35P/131/2012-32 zo dňa 21.06.2012 nedošlo k takej zmene pomerov, ktorá by odôvodňovala zmenu výšky vyživovacej povinnosti otca, súd nemal preukázanú žiadnu zmenu pomerov v zmysle ustanovenia § 78 ods. 1 Zákona o rodine, a preto návrh otca ako nedôvodný zamietol.

O trovách konania súd rozhodol podľa § 146 ods. 1 písm. a) Občianskeho súdneho poriadku / ďalej len O. s. p. / tak, že žiadnemu z účastníkov nepriznal právo na náhradu trov konania, keďže išlo o konanie, ktoré súd mohol začať i bez návrhu.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia cestou tunajšieho súdu na Krajský súd v Nitre .

Podľa § 205 ods. 1 O. s. p. v odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha.

Podľa § 205 ods. 2 O. s. p. odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že

- a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1 O. s. p.,
- b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a O. s. p.),
- f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.